

Sygn. akt I ACa 1946/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 grudnia 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSA Marta Szerel (spr.)

Sędziowie: SA Romana Górecka

SA Jerzy Paszkowski

Protokolant: protokolant sądowy Joanna Mikulska

po rozpoznaniu w dniu 29 listopada 2016 r. w Warszawie

na rozprawie sprawy z powództwa M. J.

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.

o stwierdzenie nieważności, ewentualnie uchylenie uchwał

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 17 grudnia 2014 r., sygn. akt XVI GC 294/10

I. oddala apelację;

II. zasądza od M. J. na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. kwotę 270 zł (dwieście siedemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Jerzy Paszkowski Marta Szerel Romana Górecka

Sygn. akt I ACa 1946/15

UZASADNIENIE

Powód M. J. wniósł przeciwko pozwanemu (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. pozew o stwierdzenie nieistnienia, ewentualnie stwierdzenie nieważności, ewentualnie uchylenie uchwał Zgromadzenia Wspólników pozwanego z 1 marca 2010 r.: nr (...) – w przedmiocie zatwierdzenia sprawozdania finansowego za rok 2009, nr (...) – w przedmiocie zatwierdzenia sprawozdania zarządu za rok 2009, nr (...) – w przedmiocie przymusowego umorzenia udziałów wspólnika M. J., nr (...) – w przedmiocie obniżenia kapitału zakładowego i zmiany umowy spółki, nr (...) – w przedmiocie ustanowienia wynagrodzenia dla członków zarządu, jako uchwał sprzecznych z prawem, umową spółki, dobrymi obyczajami i godzących w interesy spółki, a także mających na celu pokrzywdzenie wspólnika.

25 listopada 2011 r. Sąd Okręgowy wydał wyrok zaoczny, w którym oddalił powództwo w zakresie stwierdzenia nieistnienia zaskarżonych uchwał, jednocześnie stwierdzając ich nieważność.

Od powyższego wyroku pozwany złożył sprzeciw, w którym wniósł o uchylenie wyroku zaocznego i oddalenie powództwa jako bezzasadnego.

W toku dalszego postępowania powód sprecyzował, że wnosi o stwierdzenie nieistnienia, ewentualnie nieważności, ewentualnie o uchylenie zaskarżonych uchwał (pismo – k. 633-636). Pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości.

Wyrokiem z 17 grudnia 2014 r. Sąd Okręgowy, w sprawie o ustalenie nieistnienia ewentualnie stwierdzenie nieważności ewentualnie uchylenie uchwał, uchylił w całości wyrok zaoczny z 25 listopada 2011 r. i powództwo oddalił, a kosztami procesu w całości obciążył powoda, pozostawiając szczegółowe ich wyliczenie referendarzowi sądowemu.

Sąd Okręgowy ustalił, że powód M. J. był współnikiem spółki(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.. Wszelka korespondencja spółki do powoda była wysyłana na adres: (...), (...)-(...) R.. Korespondencja ta zawsze docierała do adresata, który nie podnosił w związku tym żadnych zastrzeżeń. Na początku lutego 2010 r. powód wyjechał do A.. Korespondencję w imieniu powoda miała odbierać siostra powoda M. C.. 10 lutego 2010 r. odbyło się posiedzenie zarządu pozwanego, którego przedmiotem było podjęcie uchwały o zwołaniu Zgromadzenia Wspólników spółki. Na posiedzeniu obecny był jedyny członek zarządu – G. Z.. Podczas posiedzenia zarząd podjął uchwałę o zwołaniu Zgromadzenia Wspólników na 1 marca 2010 r. 12 lutego 2010 r. pozwany wysłał do powoda zaproszenie na zgromadzenie wspólników. Zaproszenie zostało wysłane na podany przez powoda adres, pod który była mu dostarczana korespondencja –(...), (...)-(...) R..” W chwili wysyłania zaproszenia pozwany nie miał informacji o tym, czy powód przebywa pod wskazanym adresem. Powód wyjeżdżając do A. nie poinformował o tym fakcie spółki, ani nie wskazał innego adresu, pod który miała być kierowana korespondencja w związku z jego wyjazdem za granicę. Siostra powoda, posiadając informacje od powoda o mającym się odbyć zgromadzeniu wspólników, zadzwoniła na pocztę w R., gdzie poinformowano ją, iż w tamtejszym urzędzie znajduje się nieodebrana przez powoda korespondencja. Po interwencji powoda, przedmiotowa korespondencja została przekierowana na adres siostry powoda M. C. w Ł., która tę korespondencję odebrała 10 marca 2010 r.

1 marca 2010 r., bez obecności powoda, odbyło się Zwyczajne Zgromadzenie Wspólników pozwanego, na którym podjęto, między innymi, uchwały: nr (...) – w przedmiocie zatwierdzenia sprawozdania finansowego za rok 2009; nr (...) – w przedmiocie zatwierdzenia sprawozdania zarządu za rok 2009; nr (...) – w przedmiocie przymusowego umorzenia udziałów wspólnika M. J.; nr (...) – w przedmiocie obniżenia kapitału zakładowego i zmiany umowy spółki; nr (...) – w przedmiocie ustanowienia wynagrodzenia dla członków zarządu spółki.

W takim stanie faktycznym, ustalonym na podstawie niekwestionowanych dokumentów oraz zeznań świadków i przesłuchania powoda, a także okoliczności bezspornych, Sąd Okręgowy stwierdził, że powództwo, jako bezzasadne, podlega oddaleniu.

Sąd pierwszej instancji wskazał, że strona powodowa zaskarżyła pięć uchwał podjętych na Zgromadzeniu Wspólników pozwanego, wnosząc o stwierdzenie ich nieistnienia, nieważności lub uchylenie.

Odnosząc się w pierwszej kolejności do żądania powoda w zakresie, w jakim twierdził, iż zaskarżone uchwały należy uznać za nieistniejące, Sąd Okręgowy uznał, że nie sposób jest stwierdzić, że podjęte 1 marca 2010 r. uchwały nie istnieją, gdyż Zgromadzenie Wspólników zostało zwołane, nie zachodzi zatem sytuacja, iż brak było zwołania Zgromadzenia Wspólników, co skutkowałoby uznaniem uchwały za nieistniejącą. Wobec powyższego niezasadnym jest żądanie powoda o stwierdzenie nieistnienia uchwał. W konsekwencji zaś rozważyć należało zasadność żądania pozwu w zakresie domagania się przez powoda unieważnienia lub uchylenia zaskarżonych uchwał.

Sąd pierwszej instancji wskazał, że legitymacja do wniesienia powództwa o unieważnienie lub uchylenie uchwały przysługuje tylko podmiotom wymienionym w art. 250 k.s.h. w zw. z art. 252 k.s.h., a współnikowi, który nie był obecny na zgromadzeniu, jedynie w przypadku wadliwego zwołania zgromadzenia wspólników lub też powzięcia uchwały w sprawie nieobjętej porządkiem obrad. W niniejszej sprawie strona powodowa wskazywała, że przedmiotowe

zgromadzenie wspólników zostało zwołane wadliwie, a ponadto powzięto uchwałę o zmianie umowy spółki, która nie była objęta porządkiem obrad.

Uzasadniając wadliwość zwołania przedmiotowego zgromadzenia powód podniósł, że zaproszenie na zgromadzenie zostało mu faktycznie doręczone 10 marca 2010 r., a więc już po odbyciu zgromadzenia 1 marca 2010 r. Powód wskazał, że wysłanie zaproszenia na zgromadzenie nastąpiło na adres powoda w Polsce, pomimo, iż pozwany winien mieć informację o wyjeździe powoda, jako że prezes zarządu spółki jest rodziną powoda. Sąd Okręgowy stwierdził, że wadliwość zwołania zgromadzenia zachodzi, między innymi, gdy wspólnicy spółki w sposób nieprawidłowy zostaną powiadomieni o zgromadzeniu wspólników, w szczególności, gdy nastąpi to niezgodnie z treścią art. 238 k.s.h. Zgodnie ze wskazanym przepisem zgromadzenie wspólników zwołuje się za pomocą listów poleconych lub przesyłek nadanych pocztą kurierską, wysłanych co najmniej dwa tygodnie przed terminem zgromadzenia wspólników. Zamiast listu poleconego lub przesyłki nadanej pocztą kurierską, zawiadomienie może być wysłane wspólnikowi pocztą elektroniczną, jeżeli uprzednio wyraził na to pisemną zgodę, podając adres, na który zawiadomienie powinno być wysłane. Wymieniony przepis jest wyrazem przyjętej przez ustawodawcę tzw. teorii wysłania. Oznacza to, iż aby mówić o prawidłowości zwołania zgromadzenia wspólników wystarczającym jest wysłanie wspólnikom zaproszeń na zgromadzenie w ustawowym (dwutygodniowym) terminie przed odbyciem zgromadzenia. Nie ma natomiast znaczenia, czy faktycznie zaproszenie to zostanie doręczone adresatom. Do czasu zmiany dokonanej ustawą z 12 grudnia 2003 r. obowiązywała inna zasada – teoria doręczenia a do prawidłowości zwołania zgromadzenia wspólników koniecznym było, aby zaproszenie na zgromadzenie faktycznie dotarło do adresata, który potwierdzał jego odbiór. Zmiana przepisu art. 238 k.s.h. istotnie zmodyfikowała zasady zawiadamiania wspólników o zgromadzeniu. Obecnie przepis ten nakazuje jedynie wysłanie zaproszeń na zgromadzenie co najmniej dwa tygodnie przed dniem odbycia zgromadzenia, jednak nie wskazuje, iż adresat winien potwierdzić odbiór zaproszenia. Do prawidłowości zwołania zgromadzenia wspólników wystarczającym jest zatem wysłanie zaproszeń na zgromadzenie w przepisany terminie.

Sąd Okręgowy stwierdził, że w istocie bezspornym było, że pozwany przedmiotowe zaproszenie na zgromadzenie wysłał do powoda w czasie właściwym, wynikającym z art. 238 k.s.h. Nie było bowiem przedmiotem sporu, iż przesyłka zawierająca zaproszenie na zgromadzenie została nadana 12 lutego 2010 r., co wynika ze zgromadzonych w sprawie dowodów. Powód podnosił jednakże, iż pozwany wiedząc wysyłając przedmiotowe zaproszenie, iż powód wyjechał do Anglii, a mimo to korespondencja została przesłana na dotychczasowy adres powoda. Zdaniem Sądu pierwszej instancji, powyższe zarzuty nie zasługują jednak na uwzględnienie. Po pierwsze, pozwany posiadał adres powoda do doręczeń: (...), (...)-(…) R.. Na wymieniony adres doręczana była wszelka korespondencja i powód nie podnosił w związku z tym żadnych uwag, a zaproszenie na zgromadzenie wspólników zwołane na 1 marca 2010 r. wysłane zostało na podany przez powoda adres, gdyż nie było informacji, iż adres ten mógł ulec zmianie, czy też powód wyjechał za granicę. Powód nie podał pozwanemu innego adresu do doręczeń niż ten, pod który zostało mu przesłane przedmiotowe zaproszenie. Nie sposób jest zatem czynić pozwanemu zarzutu, iż wysłał korespondencję na dotychczasowy adres powoda w Polsce, mimo, iż powód przebywał już wA.. Powód, dbając należycie o swoje interesy, mógł podać spółce nowy adres i powiadomić ją o dacie swojego wyjazdu. Mógł także wyrazić zgodę na przesyłanie korespondencji drogą elektroniczną, na co również zezwala przepis art. 238 k.s.h. Tymczasem powód zaniechał powyższych czynności, w związku z czym pozwany nie miał świadomości, iż w dacie wysyłania zaproszenia na zgromadzenie powód wyjechał już z kraju.

Strona powodowa, wskazując, iż pozwany z pewnością wiedział o wyjeździe, powołała się na okoliczność powiązań rodzinnych w pozwanej spółce. Potwierdzonym zostało, że prezes zarządu G. Z. jest szwagrem powoda i mieszka z nim po sąsiedzku. Mając jednak na uwadze przeprowadzone w toku sprawy dowody nie sposób jest uznać za udowodnione, iż pozwany wiedział o wyjeździe powoda. Zgodnie bowiem z twierdzeniami powoda, wyjechał on do A. na początku lutego, między 1 a 10 lutego 2010 r., przy czym powód nie potrafił dokładnie sprecyzować daty wyjazdu. Przedmiotowe zaproszenie na zgromadzenie zostało wysłane 12 lutego 2010 r. Z uwagi zatem na bliską odległość dat pomiędzy prawdopodobnym wyjazdem powoda (1-10 lutego 2010 r.) a wysłaniem zaproszenia (12 lutego 2010 r.) wysoce prawdopodobnym jest, że pozwana spółka nie miała informacji, iż akurat w dniu wysyłania zaproszenia powód

już wyjechał. Ponadto, nawet gdyby G. Z. wiedział o planowanym wyjeździe powoda, to mógł nie wiedzieć, iż akurat 12 lutego 2010 r. powoda już nie było w kraju. Co więcej, G. Z. przyjeżdżał do W. tylko w weekendy, w związku z czym mógł nie znać dokładnej daty wyjazdu powoda.

W konsekwencji powyższego nie można przyjąć, iż w chwili wysyłania zaproszenia na zgromadzenie pozwany miał informacje o wyjeździe powoda z kraju, a w konsekwencji, że spółka wysłała przedmiotowe zaproszenie na niewłaściwy adres. Powód miał przy tym świadomość, iż planowane jest zgromadzenie wspólników, a mimo to zaniechał powiadomienia pozwanej spółki o swoim wyjeździe, za co nie sposób obarczać winą pozwanego, gdyż ten dopełnił wszystkich obowiązków związanych z prawidłowym zwołaniem zgromadzenia. W tej sytuacji brak jest podstaw do przyjęcia, że zgromadzenie wspólników zostało wadliwie zwołane.

Stosownie do treści art. 250 pkt 4 k.s.h. prawo do wytoczenia powództwa o uchylenie uchwały przysługuje także w razie powzięcia uchwały w sprawie nieobjętej porządkiem obrad. Na powyższą okoliczność również powoływał się powód powołując, że w zaproszeniu na zgromadzenie wspólników nie wskazano, iż jego przedmiotem będzie zmiana umowy spółki, tymczasem na zgromadzeniu podjęto uchwałę nr (...) w przedmiocie obniżenia kapitału zakładowego.

Zdaniem Sądu Okręgowego, powyższe twierdzenia nie zasługują na uwzględnienie. W zaproszeniu na zgromadzenie z 12 lutego 2010 r. zostało bowiem wskazane, iż przedmiotem obrad będzie, między innymi, obniżenie kapitału zakładowego do wysokości 80.000 zł. Nie sposób jest twierdzić zatem, iż na Zgromadzeniu Wspólników z 1 marca 2010 r. podjęto uchwałę w sprawie nieobjętej porządkiem obrad. Uchwała nr (...) w przedmiocie obniżenia kapitału zakładowego spółki była objęta porządkiem obrad.

W ocenie Sądu pierwszej instancji, powodowi nie przysługuje także legitymacja do zaskarżenia uchwał na podstawie art. 250 k.s.h., jako odwołanemu członkowi zarządu. Bezsprzecznym jest bowiem, że powód 27 sierpnia 2009 r. został odwołany z funkcji członka zarządu pozwanego., a – jak jednoznacznie wynika z uchwały 7 sędziów Sądu Najwyższego z 1 marca 2007 r. – odwołanemu członkowi zarządu nie przysługuje legitymacja do zaskarżania uchwał.

Reasumując, Sąd Okręgowy stwierdził, że powodowi nie przysługuje legitymacja do zaskarżenia przedmiotowych uchwał, stąd też powództwo podlega oddaleniu. Z uwagi na powyższe zbędnym było szczegółowe rozważanie argumentów powoda, powołanych dla uzasadnienia nieważności i uchylenia zaskarżonych uchwał.

O kosztach procesu postanowiono zgodnie z art. 98 § 1 k.p.c. i art. 108 § 1 k.p.c.

Apelację od powyższego wyroku wniósł powód, zaskarżając wyrok w całości i zarzucając mu:

I. naruszenie przepisów postępowania, które mogło mieć wpływ na wynik sprawy, a w szczególności:

1. art. 227 i 232, 236 w zw. z art. 479(12)§ 1 k.p.c. poprzez bezpodstawne pominięcie wniosków dowodowych zgłoszonych w pozwie i w toku postępowania bez rozstrzygnięcia w tym zakresie, a w szczególności dowodu z odpowiedzi (...) zgodnie z wnioskiem powoda, przy jednoczesnym przyjęciu, że data nadania przesyłki z 12 lutego 2010 r. nie była przez strony kwestionowana,
2. art. 328 § 2 k.p.c. poprzez nierozpoznanie istoty sprawy i ograniczenie rozstrzygnięcia do legitymacji powoda do zaskarżenia uchwał Zgromadzenia Wspólników z 1 marca oraz nieustosunkowanie się do szczegółowych dowodów potwierdzających nieprawidłowość zwołania tego Zgromadzenia wynikających z art. 68 ustawy o rachunkowości oraz art. 203 k.s.h.;

II. sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zgromadzonego materiału poprzez:

1. pominięcie, że Zgromadzenie Wspólników z 1 marca 2010 r. miało charakter zatwierdzający sprawozdanie finansowe za 2009 r., wobec tego było poddane rygorom nie tylko z art. 238 k.s.h., ale i art. 68 ustawy o rachunkowości oraz art. 203 k.s.h., a na datę jego zwołania sprawozdanie finansowe nie było jeszcze gotowe, co czyni zwołanie zgromadzenia wspólników nieprawidłowym,

2. przyjęcie, że wysyłając zawiadomienie o Zgromadzeniu Wspólników 12 lutego 2010 r. spółka nie miała wiedzy o wyjeździe powoda do A. mimo, że jedynym poza powodem wspólnikiem jest jego szwagier G. Z., który mieszka wraz z matką w sąsiednim domu w W., a żona powoda, która wyjechała wraz z nim do (...)utrzymywała stałe kontakty zarówno z matką, jak i szwagrem,

3. przyjęcie, że kluczowe znaczenie ma formalne zawiadomienie przez powoda spółki o wyjeździe za granicę, mimo, że istota problemu zachowania wymogów z art. 238 § 1 k.s.h. w zw. z art. 2 k.s.h. i art. 5 k.c. sprowadza się do upewnienia się przez zarząd (i jednocześnie drugiego wspólnika) w sytuacji zamiaru wykluczenia jedynego poza decydującym wspólnikiem, czy wykluczany wspólnik został o zgromadzeniu wspólników zawiadomiony, zwłaszcza przy istniejącym konflikcie, kluczowych decyzjach dla bytu wspólnika w spółce oraz uczestniczeniu (i skarżeniu) wszystkich poprzednio podjętych na Zgromadzeniach Wspólników uchwał naruszających jego interes;

4. pominięcie, że jak wynika z kopii koperty, w której doręczono powodowi zawiadomienie o Zgromadzeniu Wspólników, dopiero 8 marca 2010 r., czyli po prawie trzech tygodniach od wpłynięcia do Urzędu Pocztowego w R., nastąpiło przekazanie na adres siostry powoda i to nie na skutek interwencji powoda lub jego siostry, ale pisemnej dyspozycji na podstawie § 6 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 9 stycznia 2004 r. w sprawie warunków wykonywania powszechnych usług pocztowych,

5. przyjęcie, że zawiadomienie o Zgromadzeniu Wspólników z 1 marca 2010 r. było prawidłowe, mimo, że dotyczyło zmian umowy i nie zawierało propozycji tych zmian wymaganych zgodnie z art. 238 § 2 k.s.h.;

III. naruszenie przepisów prawa materialnego poprzez błędną jego wykładnię i niewłaściwe zastosowanie a w szczególności:

1. art. 250 pkt.4 k.s.h., art. 238 § 1 k.s.h. w zw. z art. 2 k.s.h. w zw. z art. 5 k.c. poprzez przyjęcie, że powodowi nie przysługuje prawo żądania unieważnienia lub uchylecia uchwał, ponieważ w realiach niniejszej sprawy wystarczające jest jedynie wysłanie przez zarząd, bez uzyskania przed terminem Zgromadzenia Wspólników informacji o otrzymaniu, zawiadomienia o tym Zgromadzeniu Wspólników;

2. art. 250 pkt.4 k.s.h. i art.238 § 1 k.s.h., art. 203 § 3 k.s.h. oraz art. 68 ustawy o rachunkowości poprzez przyjęcie, że powodowi nie przysługuje prawo żądania unieważnienia lub uchylecia uchwał z pominięciem, że o prawidłowości zwołania zgromadzenia wspólników decyduje udostępnienie sprawozdania finansowego, które – jak wynika z umieszczonych na nim dat – w dacie zwołania nie było jeszcze przygotowane, a powinno być już 14 lutego 2010 r. dostępne dla wspólników i powoda, jako odwołanego członka Zarządu,

3. art. 238 § 2 k.s.h. poprzez uznanie, że mimo niewskazania w zaproszeniu proponowanych zmian umowy spółki, które następnie zostały dokonane, Zgromadzenie Wspólników zostało prawidłowo zwołane.

Zarzucając powyższe powód wniósł o stwierdzenie nieistnienia, ewentualnie unieważnienie zaskarżonych uchwał Zgromadzenia Wspólników pozwanego, jako podjętych na nieprawidłowo zwołanym Zgromadzeniu Wspólników, w którym powodowi uniemożliwiono udział; ewentualnie – o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji, celem przeprowadzenia postępowania dowodowego.

Pozwany wniósł o oddalenie apelacji w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny ustalił i zważył, co następuje:

Apelacja jest nieuzasadniona i podlega oddaleniu.

Nie doszło do zarzucanych naruszeń ani prawa procesowego, ani prawa materialnego. Sąd pierwszej instancji właściwie ustalił stan faktyczny sprawy oraz dokonał prawidłowej oceny prawnej zgłoszonych roszczeń o stwierdzenie

nieważności, ewentualnie uchylenie uchwał. Ustalenia te i ocenę Sąd Apelacyjny w całości podziela i przyjmuje za własne.

Podkreślenia wymaga, że przedmiotem rozstrzygnięcia była wyłącznie zasadność żądań o stwierdzenie nieważności, ewentualnie uchylenie uchwał. Powództwo w zakresie ustalenia nieistnienia zaskarżonych uchwał zostało bowiem uprzednio prawomocnie rozstrzygnięte, co pominął Sąd Okręgowy. Skutkowało to koniecznością uchylenia zaskarżonego wyroku w tej części i odrzuceniem pozwu w tym zakresie (k. 838 – postanowienie, k. 852-853 – uzasadnienie).

Niesłuszny był zarzut apelacji, dotyczący nieuwzględnienia przez Sąd pierwszej instancji wniosków powoda dotyczących zwrócenia się do Poczty Polskiej S.A. o wyjaśnienie wątpliwości związanych z datą nadania przez pozwanego przesyłki z zawiadomieniem o terminie Zgromadzenia Wspólników. Sąd Okręgowy zwracał się zgodnie z wnioskami powoda (k. 365-367, 395, 400) i udzielano mu odpowiedzi (k. 384, 387, 402, 412). O treści tych odpowiedzi poinformowano powoda, w szczególności na rozprawie apelacyjnej, a strona powodowa oświadczyła, że dalszych wniosków dowodowych nie zgłasza (k. 835).

Sąd Okręgowy nie naruszył art. 328 § 2 k.p.c. i rozpoznał istotę sprawy, prawidłowo stwierdzając, że brak legitymacji czynnej powoda skutkuje oddaleniem powództwa, a zatem nie ma potrzeby rozważania powoływanych przez skarżącego podstaw nieważności czy uchylenia uchwały. Uzasadnienie Sądu pierwszej instancji zawiera wymagane prawem elementy, szczegółowo wskazując podstawę faktyczną rozstrzygnięcia, z podaniem faktów uznanych za udowodnione oraz dowodów, na których się oparto, a także przyczyn odmówienia określonym środkiem mocy dowodowej. Wyjaśnia również podstawę prawną wyroku, a zatem poddaje się w pełni kontroli instancyjnej.

Nie zachodzi sprzeczność istotnych ustaleń Sądu Okręgowego z treścią zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego. Zarzuty powoda, odnoszące się do nieprawidłowości przedstawienia sprawozdania finansowego w kontekście przepisów ustawy o rachunkowości, mogłyby być rozważane jedynie wówczas, gdyby powód posiadał legitymację czynną do zaskarżenia uchwał. Legitymację tę zaś regulują wyłącznie przepisy ustawy Kodeks spółek handlowych.

Na uwzględnienie nie zasługiwał też zarzut niewłaściwego przyjęcia, że wysyłając 12 lutego 2010 r. zawiadomienie o Zgromadzeniu Wspólników pozwany nie miał wiedzy o wyjeździe powoda do Anglii. Dochodząc do słusznych w powyższym zakresie konstatacji, Sąd pierwszej instancji nie naruszył art. 233 § 1 k.p.c. Wyprowadził bowiem z zebranego materiału wnioski logicznie prawidłowe, zgodnie z prawem procesowym, w sposób bezstronny i racjonalny rozważając materiał dowodowy jako całość. Jak wskazuje doktryna i orzecznictwo, skuteczne postawienie zarzutu naruszenia przez sąd tego przepisu wymaga wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego; to bowiem może być przeciwstawione uprawnieniu sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Nie jest natomiast wystarczające przekonanie strony o innej niż przyjął sąd wadze (doniosłości) poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie niż ocena sądu (tak T. Ereciński (w:) Komentarz do Kodeksu postępowania cywilnego, Część pierwsza, Postępowanie rozpoznawcze, t. 1, „Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis”, Warszawa 2004, s. 496; por. też orz. Sądu Najwyższego z 6 listopada 1998 r., II CKN 4/98, niepubl.). Powód nie wykazał, aby Sąd Okręgowy – stosownie do powołanych argumentów – dopuścił się naruszenia prawa i dokonał nieprawidłowej oceny dowodów. Skarżący nie wskazał błędów w rozumowaniu Sądu pierwszej instancji. Nie podał też dowodów, z których miałyby wynikać konkretne, odmienne od ustalonych przez Sąd Okręgowy, okoliczności faktyczne. Apelujący ograniczył się w istocie do generalnej polemiki i ogólnego zakwestionowania oceny dokonanej przez ten Sąd. Z samego zaś faktu, że jedynym poza powodem wspólnikiem spółki jest szwagier powoda nie można wysnuć faktu, że w dacie wysyłania zawiadomienia o Zgromadzeniu Wspólników pozwany wiedział o wyjeździe powoda. Żaden dowód tego nie potwierdza. Bezsporne zaś jest, że powód o swoim wyjeździe spółki nie powiadomił, ani nie podał żadnego innego adresu do doręczeń, niż dotychczas znany spółce. Sąd pierwszej instancji ocenił w powyższym zakresie twierdzenia stron i dowody zgromadzone w sprawie. Brak jest podstaw do podważenia tej oceny i należy ją w pełni podzielić.

Sąd Okręgowy słusznie ocenił ustalone w sprawie fakty w kontekście zachowania wymogów z art. 238 § 1 k.s.h. Wskazany przepis nie wymaga bowiem upewnienia się, czy wspólnik otrzymał zawiadomienie o zwoływanym zgromadzeniu, także w sytuacji konfliktu stron. Materiał zaś sprawy jednoznacznie wskazuje, że 12 lutego 2010 r. spółka wysłała do powoda, na jedyny podany przez niego adres, zawiadomienie o Zgromadzeniu Wspólników zwołanym na dzień 1 marca 2010 r. Zachowany zatem został dwutygodniowy termin przewidziany powołanym przepisem. Na adres, na który przesłano do powoda przedmiotową przesyłkę, kierowana była cała dotychczasowa korespondencja od spółki i nigdy nie było sytuacji, by spółka otrzymała wiadomość, że powód tam nie mieszka (zeznania świadka K. G. – k. 607, nagranie).

Bezspornie powód nie powiadomił spółki o swoim wyjeździe za granicę, ani nie podał żadnego innego adresu do doręczeń, niż dotychczas znany spółce (przesłuchanie powoda – k. 718). Nie wskazał też, by doręczeń dokonywać mu pocztą elektroniczną, choć przewiduje to przepis art. 238 § 2 k.s.h. Właściwie zatem Sąd pierwszej instancji stwierdził, że w zaistniałej sytuacji nie można czynić zarzutu pozwanemu, bo to powód nie zadbał należyście o swoje interesy.

Sąd Okręgowy nie pominął okoliczności, że faktycznie doręczenie przesyłki na adres siostry powoda nastąpiło już po dacie Zgromadzenia Wspólników. Powyższe nie było jednak skutkiem działań pozwanego, który wysłał przesyłkę do powoda we właściwym czasie, na znany mu adres powoda, a przesyłka z zawiadomieniem, wobec nieobecności adresata, oczekiwała na odebranie we właściwej placówce pocztowej (vide: zeznania świadka M. C., siostry powoda – k. 393). Dopiero wobec dyspozycji siostry powoda, posiadającej od powoda pełnomocnictwo, przesyłka została przekierowana do całkiem innej miejscowości (Ł.), a tam odebrana przez siostrę powoda. To zatem działania, czy też zaniechania powoda w sposób oczywisty przedłużyły doręczenie. Ewentualne zaś wadliwości realizacji usług pocztowych nie dotyczą spółki i nie mogą mieć wpływu na ocenę prawidłowości zwołania zgromadzenia przez pozwanego.

Nieuzasadniony jest zarzut apelacji naruszenia przepisów prawa materialnego, w szczególności art. 250 k.s.h. i art. 238 § 1 k.s.h.

Artykuł 250 w zw. z art. 252 k.s.h. określa podmioty, którym przysługuje prawo wytoczenia przeciwko spółce powództwa o uchylenie uchwały oraz o stwierdzenie nieważności uchwały. Podmioty mające legitymację czynną do wytoczenia takich powództw zostały wymienione w sposób taksatywny. Osoba niewymieniona w art. 250 pkt 1-5 k.s.h. nie może żądać uchylenia uchwały wspólników na podstawie art. 249 k.s.h., ani stwierdzenia nieważności uchwały na podstawie art. 252 k.s.h., czy art. 189 k.p.c., którego dopuszczalność zastosowania została generalnie wyłączona w odniesieniu do powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały wspólników (por. uchwała Sądu Najwyższego 7 sędziów – zasada prawna, z 1 marca 2007 r., III CZP 94/06, OSNC 2007/7-8/95). Ograniczenie legitymacji procesowej, podobnie jak ustanowienie terminów zawitych do zaskarżenia uchwał oraz wyłączenie powództwa z art. 189 k.p.c., ustanowione zostały przez ustawodawcę w interesie stabilności stosunków korporacyjnych i z uwagi na bezpieczeństwo obrotu (tak [red.] S. Sołtyński, Prawo spółek kapitałowych. System prawa prywatnego, tom 17B, s. 604, 2010 r.).

Powód wywodził swą legitymację z pkt 4 przepisu art. 250 k.s.h., wskazując, że Sąd pierwszej instancji błędnie przyjął, iż dla uznania prawidłowości zwołania zgromadzenia wystarczające jest wysłanie zawiadomienia przez zarząd, bez uzyskania przed terminem zgromadzenia informacji o otrzymaniu tego zawiadomienia. Powoływał także, że na zgromadzeniu 1 marca 2010 r. powzięto uchwałę nie objętą porządkiem obrad. Żaden z tych zarzutów nie jest uzasadniony w okolicznościach faktycznych sprawy.

O prawidłowości zwołania zgromadzenia wspólników przesądza treść art. 238 § 1 k.s.h., którego obowiązujące brzmienie oznacza powrót do przewidzianej niegdyś w Kodeksie handlowym teorii wysłania, a nie – teorii doręczenia. Nie jest konieczne, aby zawiadomienia o zgromadzeniu wspólników były doręczane za potwierdzeniem odbioru. Wystarczające jest bowiem wysłanie zawiadomienia o zgromadzeniu z zachowaniem terminu określonego powyższym przepisem, czyli co najmniej dwa tygodnie przed terminem zgromadzenia wspólników (tak A. Szumański (w:) Kodeks spółek handlowych, Tom II, Komentarz do artykułów 151-300, Wydawnictwo C.H.Beck, Warszawa 2005, s. 669; także

Sąd Najwyższy w wyroku z 26 marca 2009 r., I CSK 253/08, Lex nr 491551). W sprawie zaś niniejszej, jak ustalono powyżej, termin taki został zachowany.

Wbrew zarzutom apelacji, prawidłowo również Sąd pierwszej instancji stwierdził, że treść zawiadomienia o Zgromadzeniu Wspólników zwołanym na dzień 1 marca 2010 r., w kontekście podjętej na nim uchwały nr (...), była właściwa. Oznaczenie według art. 238 § 2 k.s.h. szczegółowego porządku obrad zgromadzenia wspólników spółki z ograniczoną odpowiedzialnością dopuszcza jego zwięzłe sformułowanie i nie wymaga wskazywania brzmienia planowanych uchwał, ale powinno być na tyle dokładne, żeby było jasne, co będzie rzeczywistym przedmiotem obrad (tak Sąd Najwyższy w wyroku z 14 maja 2009 r., I CSK 408/08, Lex nr 510991). Istotne jest bowiem, aby sposób ujęcia porządku obrad w zawiadomieniu umożliwiał zorientowanie się, czego konkretnie obrady będą dotyczyły (tak Sąd Najwyższy w wyroku z 22 kwietnia 2016 r., II CSK 441/15, Lex nr 2022543). Tak też zaś z pewnością było w niniejszej sprawie. W kwestionowanym przez powoda zawiadomieniu porządek obrad w punkcie dziewiątym jednoznacznie przewidywał „obniżenie kapitału zakładowego spółki do wysokości 80.000 zł”, a zatem istotne elementy treści zmiany były wskazane w zaproszeniu. Punkt ten był zresztą powiązany z wcześniejszym, przewidującym powzięcie uchwały o przymusowym umorzeniu 80 udziałów należących do powoda (k. 20). W myśl art. 157 § 1 pkt 3 k.s.h., umowa spółki z ograniczoną odpowiedzialnością określa wysokość kapitału zakładowego. Jeżeli zatem w porządku obrad znalazło się obniżenie kapitału, to oczywistym jest, iż jego uchwalenie musiało być połączone ze stosowną zmianą umowy spółki, a jej uchwalenie w takiej sytuacji faktycznej, gdy treść zmiany nie wykracza poza kwestie wynikające z porządku obrad, nie może być uznane za powzięcie uchwały w sprawie nieobjętej porządkiem (vide: treść § 7 umowy w 2005 r., według zmian z 2009 r. oraz w kwestionowanej uchwale – k. 326, 358 i 650 oraz 24).

Powyższa wykładnia nie narusza art. 5 k.c. w zw. z art. 2 k.s.h. Przepis ten nie może wpływać na wykładnię normy prawa materialnego, określającej treść prawa podmiotowego, a jego stosowanie nie może prowadzić do uchylecia bądź zmiany obowiązujących przepisów prawa (tak Sąd Najwyższy w wyroku z 20 czerwca 2008 r., IV CNP 12/08, Lex nr 461749).

Powodowi nie przysługuje legitymacja czynna do zaskarżenia kwestionowanych uchwał, stąd powództwo – jako niezasadne – podlegało oddaleniu, bez konieczności badania konkretnych zarzutów merytorycznych dotyczących nieprawidłowości zaskarżonych uchwał. Do takich zarzutów należało także zaliczyć ewentualne naruszenie powołanego przez powoda przepisu art. 68 ustawy o rachunkowości, przewidującego obowiązek udostępnienia wspólnikom, w określonym terminie, sprawozdania finansowego i sprawozdania z działalności jednostki. Podobny charakter miał także zarzut dotyczący art. 203 § 3 k.s.h., określającego prawo i obowiązek odwołanego członka zarządu złożenia wyjaśnień w toku przygotowania sprawozdania zarządu oraz sprawozdania finansowego.

Zważywszy na powyższe, apelacja jako nieuzasadniona, podlegała oddaleniu zgodnie z art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego postanowiono na podstawie art. 98 k.p.c., zasądzając od przegrywającego powoda na rzecz pozwanego koszty zastępstwa procesowego, według stawki minimalnej określonej § 10 ust. 1 pkt 21 w zw. z § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.

Jerzy Paszkowski Marta Szerel Romana Górecka